

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/372/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713207885
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6713207885.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu GENERAL FACTORING, a. s., so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 838 825, zastúpený Jakubčák, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanému N. E., nar. X. A. XXXX, bytom R. XX, XXX 12 Z., za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 2 372,88 € s príslušenstvom, o odvolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove a žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12C/203/2013-92 z 03. 06. 2014 v znení dopĺňujúceho uznesenia č. k. 12C/203/2013-122 z 5. septembra 2017, takto

rozhodol:

I. Odvolanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove odmieta.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v IV. výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, Prešov náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 86,26 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov prvoinštančného konania.

III. Náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Zvolen dňa 22. 04. 2013 za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 2 372,88 € spolu s úrokom vo výške 17,30 % p. a. zo sumy 1 950,43 € od 22. 12. 2010 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. zo sumy 1 950,43 € od 22. 12. 2010 do zaplatenia ako postupca pôvodného veriteľa žalovaného C. C., a. s., so sídlom L. XX, Bratislava zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 20. septembra 2005.

2. Písomným podaním z 13. 11. 2013 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, Prešov konajúcemu súdu, že vstupuje do konania na pomoc a podporu žalovaného ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „vedľajší účastník podľa Občianskeho súdneho poriadku“). Vedľajší účastník podľa Občianskeho súdneho poriadku sa k veci samej vyjadril 11. apríla 2014. Namietal výšku uplatnenej pohľadávky a vzniesol námietku premlčania. Po doručení tohto vyjadrenia žalobcovi aj žalovanému vzal žalobca pred prvým pojednávaním žalobu čiastočne späť a navrhol vydať rozsudok o povinnosti žalovaného zaplatiť mu 163,15 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. z istiny 163,15 € od 21. 09. 2010 do zaplatenia.

3. Rozsudkom č. k. 12C/203/2013-92 z 03. 06. 2014 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 163,15 € spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne z istiny 163,15 € od 21. 09. 2010 do zaplataenia a nahradiť žalobcovi trovy konania 277,94 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti konanie z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom zastavil. Rozhodol aj o vrátení preplatku súdneho poplatku žalobcovi.

3.1 V rozsudku opomenul súd prvej inštancie rozhodnúť o trovách konania vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku.

4. Po podaní odvolania vedľajším účastníkom podľa Občianskeho súdneho poriadku proti prvému výroku rozsudku okresného súdu o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania na pokyn odvolacieho súdu doplnil súd prvej inštancie svoj rozsudok o ďalší výrok, ktorým priznal vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 86,2 %.

5. Odvolanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Detve smerovalo len proti časti prvého výroku rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 277,94 €. Sám žalovaný odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 163,15 € s príslušenstvom a nahradiť trovy konania nepodal. Po námietke žalobcu, že odvolanie proti prvému výroku rozsudku podala neoprávnená osoba a vrátení veci súdu prvej inštancie na vydanie doplňujúceho rozsudku vyzval prvoinštančný súd žalovaného na vyjadrenie, či s odvolaním vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku súhlasí. Výzvu prevzal žalovaný 11. septembra 2017. Do rozhodnutia odvolacieho súdu na túto výzvu žalovaný žiadnym spôsobom nezareagoval.

6. Žalobca podal odvolanie len proti IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie v znení doplňujúceho uznesenia, ktorým priznal okresný súd vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 86,2 %. Namietal, že trovy právneho zastúpenia vzniknuté vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy konania. Vznesenie námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku, aj keď bolo dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby, neodôvodňuje priznanie nároku na náhradu trov konania tomuto subjektu z dôvodu, že na premlčanie by prihliadol súd ex offio v zmysle príkazu § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania podľa Občianskeho súdneho poriadku aj zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), ktorým bol zrušený Občiansky súdny poriadok je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje na strane žalobcu aj žalovaného. Z rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie nárok žalobcu ani len čiastočne nezamietol, v časti istiny a príslušenstva vyhovel posledne navrhnutému petitu žalobcom vo veci samej. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 28. mája 2013 sp. zn. 4MCdo/3/2012 vyslovil názor, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Zásada zodpovednosti za výsledok sa uplatňuje pri rozhodovaní o náhrade trov sporového konania. Súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/3/2012, keď priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému a na jeho strane vystupujúcemu vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku, čím porušil princíp právnej istoty vyplývajúci z článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku a odklon od rozhodnutia dovolacieho súdu v zmysle článku 2 ods. 3 Civilného sporového poriadku nezdôvodnil. Nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odňal súd prvej inštancie žalobcovi možnosť konať pred súdom a súčasne znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1 Vo vzťahu k trovám konania priznávaným vedľajším účastníkom podľa § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku žalobca uviedol, že týmto subjektom priznal Občiansky súdny poriadok osobitné postavenie a možnosť vstúpiť do konania predpokladajúc osobitné schopnosti týchto subjektov zameraných na ochranu práv spotrebiteľov, ktorí môžu byť zastúpení právnym zástupcom, ale ich osobitné schopnosti, účel vzniku a ich existencie vylučuje účelnosť trov právneho zastúpenia na ich strane. Úkony právneho zástupcu vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku na strane žalovaného mohol urobiť aj sám vedľajší účastník ako špecialista na spotrebiteľské spory a zastupovanie spotrebiteľov. S poukazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Českej republiky, krajských súdov Slovenskej republiky sa žalobca dovoľával zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie tak, že vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku na strane žalovaného náhradu trov konania voči žalobcovi súd neprizná alternatívne, aby bol rozsudok súdu

prvej inštancie v IV. výroku zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že z rozsudku súdu prvej inštancie vôbec nevyplýva účelnosť priznaných trov právneho zástupcovi vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvej inštancie nedal do pomeru svoj záver o priznaní nároku na náhradu trov právneho zastúpenia s tým, že by vo veci tak či tak rozhodol rovnako aplikujúc ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa.

7. Žalovaný sa k podaným odvolaniam nevyjadril.

8. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS označilo spochybňovanie nároku na náhradu jemu vzniknutých trov konania zo strany žalobcu za nemiestne. Žalobca v období posledných 10 rokov zaťažuje súdy uplatňovaním svojich pohľadávok na základe dubióznych právnych titulov voči spotrebiteľom, ktoré sú premlčané. Vstupom spotrebiteľského združenia do konania nachádza takýto dodávateľ rovnocenného partnera, nie neinformovaného a rezignovaného spotrebiteľa. Dodávateľia v rovnakom postavení ako žalobca napriek vlastnému odbornému aparátu sa nechávajú v súdnych konaniach zastupovať advokátskymi kancelármi so žiadosťou o náhradu trov právneho zastúpenia. Žalovaný bol v tomto spore úspešný v dôsledku aktivity Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti tohto združenia boli trovy konania vynaložené účelne. Účelnosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku ustálil už aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo 14. 10. 2015 sp. zn. 8Cdo/176/2015. Právo každého na právnu pomoc v konaní pred súdmi a inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy vyplýva z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Takéto právo prináleží aj právnickej osobe. Ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva aj z viacerých nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky. V súlade s týmito nálezmi rozhodujú aj všeobecné súdy Slovenskej republiky. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS navrhlo potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalobcu nahradiť mu trovy konania a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

9. Civilný sporový poriadok účinný od 01. 07. 2016, ktorým bol zrušený Občiansky súdny poriadok v § 470 ods. 1, 2 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ak nie je ustanovené inak a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Pre prejednanú vec to znamená, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré vstúpilo do konania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku ako vedľajší účastník na strane žalovaného podľa § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zostáva stranou sporu až do právoplatného skončenia konania a o všetkých nárokoch vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku je potrebné rozhodnúť. Mylný je názor Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyjadrený v písomnom podaní z 08. 07. 2016, že inštitút osobitného subjektu konania podľa § 95 C. s. p. svojím obsahom a účelom zodpovedá pôvodnej právnej úprave inštitútu vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a že po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku sa z vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku automaticky stal osobitný subjekt podľa Civilného sporového poriadku. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 01. 07. 2016 inštitút vedľajšieho účastníctva s rovnakým obsahom ako ustanovenie § 93 Občianskeho súdneho poriadku neupravuje. Odvolací súd súhlasí s názorom združenia, že nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku účasť vedľajšieho účastníka vystupujúceho v konaní do 30. 06. 2016 nezaniká, účinok tohto úkonu zostáva v zmysle § 470 ods. 2 C. s. p. zachovaný a je potrebné dokončiť konanie s týmto subjektom. Tento názor vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 22. 11. 2016 sp. zn. 6Cdo/181/2015.

10. Vec odvolací súd prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že odvolania žalobcu a bývalého vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku smerovali len proti výroku o trovách konania v rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o nároku žalobcu. Pre rozhodnutie o podaných odvolaniach nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, prejednanie veci na odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 C. s. p. nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav správne, z neho odvolací súd podľa § 383 C. s. p. vychádza. Vec preskúmal odvolací súd len z hľadiska žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov v súlade s § 380 ods. 1 C. s. p., pretože odvolanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS odmietol ako podané neoprávnenou osobou podľa § 386 písm. b) C. s. p..

10.1 Podľa § 386 písm. b) C. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

11. Rozsudkom, súčasťou ktorého je aj rozhodnutie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, bolo rozhodnuté 03. 06. 2014 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Uznesenie o doplnení rozsudku o výrok o nároku Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na náhradu trov konania vydal súd prvej inštancie 5. septembra 2017 za účinnosti Civilného sporového poriadku. Za účinnosti pôvodného aj terajšieho procesného predpisu upravujúceho postup súdu v konaní a rozhodovanie o nárokoch na náhradu trov konania rozhodoval, ako na to správne poukazuje žalobca vo svojom odvolaní, výsledok sporového konania. Uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 277,94 € nezodpovedá výsledku konania, keď si žalobca v konaní pôvodne uplatňoval 2 372,88 € s príslušenstvom, z ktorých mu súd prvej inštancie priznal len 163,15 € s príslušenstvom, pretože vo zvyšku vzal žalobca po vstupe Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania a ním podaného vyjadrenia obsahujúceho vecné námietky proti uplatnenej pohľadávke aj námietku premlčania bez udania dôvodu späť. Správne mal súd prvej inštancie späťvzatie žaloby bez udania dôvodu v časti o zaplatenie 2 209,65 € započítať ako neúspech žalobcu v konaní, ktorému by v tejto časti uplatneného nároku vznikla povinnosť podľa § 146 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania. Žalovaný sa proti uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 277,94 € nebránil. Bez súhlasu žalovaného s odvolaním podaným v jeho prospech Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nemohol odvolací súd zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v časti I. výroku o náhrade trov konania, ale musel odvolanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS odmietnuť podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku ako podané neoprávnenou osobou. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/77/2014 zo 7. mája 2014, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 10/2016, „ak z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom (§ 201 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku), súd odmietne odvolanie podané vedľajším účastníkom (§ 218 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku), ak účastník konania podporovaný vedľajším účastníkom zostane napriek výzve súdu nečinný a nevyjadrí sa, či súhlasí s odvolaním“. Uvedené rozhodnutie je plne aplikovateľné na prejednávanú vec. Žalovaný napriek výzve súdu prvej inštancie, či súhlasí s odvolaním podaným Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v jeho prospech zostal nečinný.

12. Podstatnými námietkami žalobcu proti IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o priznanom nároku Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 86,20 % boli, že: 1. žaloba nebola súdom prvej inštancie ani čiastočne zamietnutá a ak miera úspechu vo veci samej závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, nie je možné hovoriť o čiastočnom úspechu žalobcu, keď súd prvej inštancie rozhodol v súlade s naposledy urobeným návrhom rozhodnutia žalobcu, 2. trovy právneho zastupovania vzniknuté na strane Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nemožno považovať za účelne vynaložené, ak zameraním združenia je ochrana práv spotrebiteľov a všetky úkony vo veci by malo združenie viesť uskutočniť samé bez odbornej právnej pomoci. Žalobca vytyka súdu prvej inštancie svojim odvolaním nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016 a na ustanovenie § 251 Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 01. 07. 2016, ktoré deklaruje to, aké trovy sú trovami konania, ktoré je možné strane sporu priznať. Odvolanie žalobcu nepovažuje odvolací súd za dôvodné.

13. Žalobca si uplatňoval v konaní proti žalovanému zaplatenie sumy 2 372,88 € s riadnym úrokom vo výške 17,30 % p. a. z istiny 1 950,43 € od 22. 12. 2010 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. z istiny 1 950,43 € od 22. 12. 2010 do zaplatenia. Charakter sporu ako spotrebiteľského je preukázaný zmluvou o splátkovom úvere uzavretou medzi C. C., A. C., C. N. X, E. a žalovaným dňa 20. septembra 2005. Pohľadávka z tohto spotrebiteľského úveru bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21. 12. 2010. Žalovaný bol v konaní pasívny. Na podporu žalovaného a pomoc žalovanému v spore vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania dňa 13. 11. 2013. Od počiatku bol vedľajší účastník podľa Občianskeho súdneho poriadku zastúpený právnym zástupcom JUDr. Andrejom Cifrom. Spolu s predvolaním na termín pojednávania nariadený na deň 03. 06. 2014 doručil súd prvej inštancie právnomu zástupcovi Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS návrh na začatie konania. V písomnom podaní z 8. apríla 2014 sa Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrilo k veci samej tak, že žalobou uplatňovaná pohľadávka 2 372,88 € nie je špecifikovaná, nie je zrejmé, kedy sa táto stala splatnou, z čoho pozostáva, zo žaloby nie je zrejmé, aký je vzťah medzi

uplatnenou istinou v sume 1 950,43 € a zákonným úrokom z omeškania, ktorý si žalobca uplatňuje, nie je jasné, za aké obdobie a z akej sumy sú kapitalizované úroky z omeškania. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 228,17 € a žalobca si uplatňuje na tzv. pôvodnej istine pohľadávku v sume 1 950,43 €. Žalobca nešpecifikoval dlžné splátky úveru a vzniesol aj námietku premlčania voči všetkým splátkam úveru, ktorých splatnosť nastala tri roky pred podaním žaloby. Toto podrobné vyjadrenie k veci samej doručil súd prvej inštancie právnomu zástupcovi žalobcu 17. apríla 2014 a na to 28. apríla 2014 oznámil žalobca súdu prvej inštancie, že berie späť žalobu čiastočne a už sa domáha voči žalovanému zaplata len sumy 163,15 € s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 9 % od 21. 09. 2010 do zaplata. Čiastočné späťvzatie žaloby nebolo ničím odôvodnené. Z následnosti týchto úkonov je možné jednoznačne dospieť k záveru, že žalobca vidiac aktívnu obranu žalovaného zo strany vedľajšieho účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku pochopil, že nebude v spore úspešný a rozhodnutie podľa pôvodnej žaloby vo svoj prospech nedosiahne. Nie je možné súhlasiť s názorom žalobcu, že vedľajší účastník vzniesol len námietku premlčania, ktorú ani vznášať nemusel z dôvodu, že by súd prvej inštancie podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov na premlčanie nároku prihladiť musel. Z odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej, kde súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere a ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce premlčanie a povinnosť platiť úroky z omeškania a vôbec neposudzoval vec z hľadiska ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách alebo ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa možno dospieť skôr k opačnému záveru, že súd prvej inštancie by nebyť späťvzatia žaloby alebo námietky premlčania vznesenej Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS bol žalobe vyhovel. Svedčí o tom aj jeho názor o dôvodnosti žaloby vyslovený v siedmom odseku na tretej strane rozsudku, kde uviedol, že súd v časti, ktorej bolo konanie zastavané, skúmal dôvodnosť podaného návrhu a vyslovil, že návrh bol dôvodný, hoci z obsahu spisu nie je možné dôvodnosť návrhu na začatie konania v takom rozsahu ako si uplatňoval žalobca nároky v pôvodnej žalobe, dokonca ani v podaní o čiastočnom späťvzati žaloby vyvodit. Až do rozhodnutia súdu prvej inštancie žalobca predmet konania nešpecifikoval a súd prvej inštancie len poopisoval obsah podaní strán sporu a bez toho, aby uviedol, z čoho posúdil oprávnenosť nároku na zaplata 5 splátok úveru za obdobie od 20. mája 2010 do 20. septembra 2010 žalobe vyhovel a priznal žalobcovi aj úroky z omeškania od 21. 09. 2010 bez toho, aby skúmal splatnosť pohľadávky.

14. Odkaz žalobcu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2013 sp. zn. 4MCdo/3/2012 nie je prilievavý. Ním citovaná veta „miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej“ je vytrhnutá z kontextu. Najvyšší súd sa v konaní sp. zn. 4MCdo/3/2012 zaoberal spôsobmi a možnosťami rozhodnutia o trovách konania vo veci, predmetom ktorého bolo mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu choroby z povolania a vyslovil záver, že v konaní, v ktorom výška plnenia závisela od úvahy súdu mal súd rozhodnúť o trovách konania podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016 a neposudzovať mieru úspechu a neúspechu účastníkov len porovnaním uplatnenej a priznanej pohľadávky. Ak rozhodnutie sp. zn. 4MCdo/3/2012 nedopadá na prejednávanú vec, nemohol sa súd prvej inštancie odkloniť od tohto rozhodnutia a nemusel sa s ním v dôvodoch rozsudku vporiadať, preto ani neporušil princíp právnej istoty a právo žalobcu na spravodlivý proces.

15. Vplyvom čiastočného zastavenia konania pre späťvzatie žaloby na výsledok sporu a rozhodnutie o trovách konania sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 26. 01. 2011 sp. zn. 6MCdo/19/2010, z ktorého odvolací súd cituje: „Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.) . Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo (§ 142 ods. 2 O.s.p.) . V zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. má žalobca vo veci plný úspech vtedy, keď súd vyhovie jeho žalobe v plnom rozsahu. Žalovaný má vo veci plný úspech vtedy, keď súd žalobu v plnom rozsahu zamietne. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch účastníkov (oboch strán) vo veci a od úspechu účastníka (víťaznej strany) odčítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany) . Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhému účastníkovi, je tu nerozhodná. Ak je pomer

úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi (v režime § 146 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 O.s.p.) otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 O.s.p.) celkovú otázku, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzatí žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 dovodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu. V preskúmvanej veci sa krajský súd uvedenými výkladovými hľadiskami neriadil. V dôsledku nerešpektovania vzniklej procesnej situácie, t.j. že konanie bolo čiastočne zastavené pre späťvzatie žaloby žalobkyňou, nesprávne rozhodol o trovách konania podľa zásady plného úspechu v spore vyplývajúcej z § 142 ods. 1 O.s.p., hoci správne mal o trovách rozhodnúť podľa § 142 ods. 2 O.s.p.“.

16. V súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/19/2010 mal súd prvej inštancie už pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným posúdiť mieru úspechu žalobcu a žalovaného v konaní a keby čiastočné späťvzatie žaloby bez uvedenia dôvodu započítal ako neúspech žalobcu, bol by dospel k rovnakému záveru ako v uznesení, ktorým doplnil rozsudok o výrok o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podľa Občianskeho súdneho poriadku, že žalobca bol v konaní úspešný len v rozsahu 6,87 % a žalovaný dosiahol úspech 93,13 %. Pomer úspechu a neúspechu strán sporu je teda 86,26 % v prospech žalovaného a v tomto rozsahu vznikol nárok na náhradu trov konania aj na strane žalovaného vystupujúcemu subjektu Združeniu na ochranu práv občana spotrebiteľa HOOS, ktorému priznával Občiansky súdny poriadok v § 93 ods. 4 rovnaké práva a povinnosti ako účastníkovi. Mať rovnaké práva ako účastník, vedľa ktorého vedľajší účastník vystupoval, znamenalo mať právo aj na náhradu trov konania účelne vynaložených na bránenie práva v súdnom konaní.

16.1 Neobstojí argument žalobcu, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ak si zvolí právneho zástupcu v súdnom konaní, zbytočne navyšuje trovy. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/2003 z 09. 09. 2004 právo na právnu ochranu sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania.

17. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v súlade s ustanovením § 251, 255 a 256 Civilného sporového poriadku, opomenul však vo výroku svojho rozhodnutia uložiť žalobcovi povinnosť zaplatiť Združeniu na ochrana občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania a určiť lehotu, v ktorej sa má tak stať. Len z tohto dôvodu odvolací súd zmenil podľa § 388 C. s. p. napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a v súlade s § 255 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania v rozsahu 86,26 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania vydaného podľa § 262 ods. 2 C. s. p. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. 05. 2017 sp. zn. 6Cdo/41/2016).

18. Spotrebiteľské združenie Ústava Slovenskej republiky z práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi nevyklučuje. Ústavné právo na právnu pomoc využil aj žalobca ako právnická osoba a niet dôvodu odopierať toto právo občianskemu združeniu, predmetom ktorého je ochrana práv spotrebiteľov. Predmet činnosti takéhoto združenia neznamená, že ho musia tvoriť len právne znalé osoby ovládajúce zákony a iné právne predpisy súvisiace s predmetom ich činnosti. Odvolací súd v súlade s názorom žalobcu v každej veci skúma, či trovy konania vzniknuté vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku boli vynaložené účelne alebo vstúpil takýto subjekt do súdneho konania len za účelom získania finančného prospechu v podobe náhrady trov konania. Sám odvolateľ cituje z uznesenia senátu 17Co Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/91/2012 z 25. apríla 2012.

19. Podmienkou priznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku je účelnosť vynaložených trov konania aj v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2014 z 27. 10. 2015. Najvyšší súd Slovenskej republiky v citovanom rozhodnutí nepoprel právo vedľajšieho účastníka, ktorým bolo združenie na ochranu práv spotrebiteľov

na právnu pomoc vyslovil iba názor, že je potrebné skúmať, či vstup takéhoto združenia naplnil účel sledovaný ustanovením § 93 Občianskeho súdneho poriadku (pomoc v spore spotrebiteľovi) a v zmysle tohto rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do tohto konkrétneho konania bol účelný a adresný, vyjadrenie vedľajšieho účastníka malo za následok prevažný úspech žalovaného v spore, preto je potrebné trovy právneho zastupovania vynaložené na ochranu žalovaného v spore považovať za účelne vynaložené výdavky v zmysle § 251 C. s. p..

20. Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd žiadnej zo strán sporu nepriznal z dôvodu, že žalobca sa úspešne ubránil proti odvolaniu podanému Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti časti I. výroku rozsudku a toto združenie bolo úspešné v odvolacom konaní v rozsahu odvolania podaného žalobcom proti IV. výroku rozsudku o jeho povinnosti nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi podľa Občianskeho súdneho poriadku. Pomer úspechu a neúspechu odvolateľov sa vyrovnal, žalovanému žiadne trovy v tomto odvolacom konaní nevznikli. Tejto procesnej situácii zodpovedá výrok odvolacieho súdu o trovách odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie o trovách odvolacieho konania opiera odvolací súd o ustanovenie § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

21. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).